

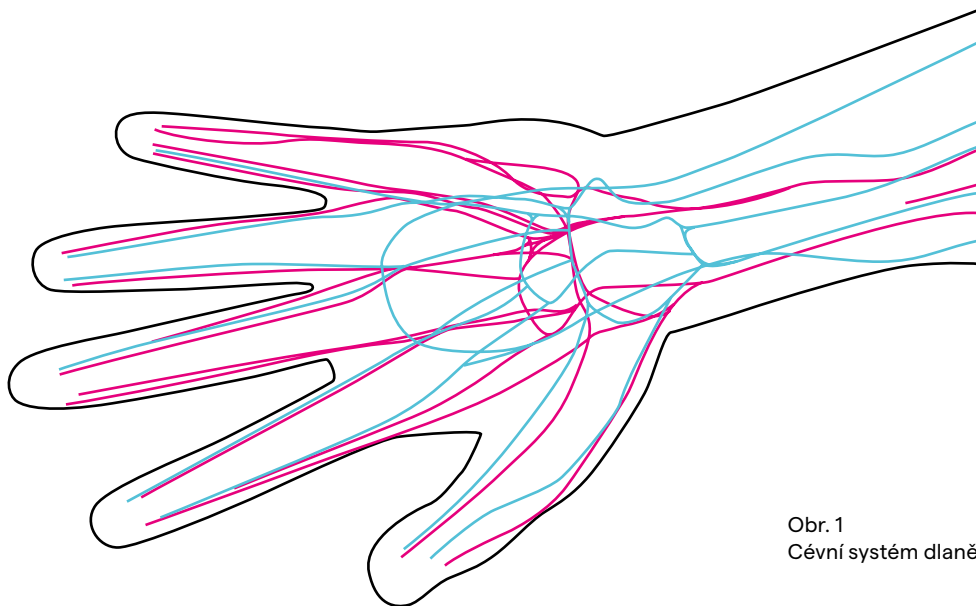
NEŽÁDOUCÍ ÚČINEK CHEMOTERAPIE NA PERIFERNÍ NERVY

ZÁKLADNÍ INFORMACE

Některá cytostatika mohou být příčinou **periferní neuropatie**. Jde o poruchu periferního nervového systému, která se projevuje zvláště na končetinách. Lék se při aplikaci dostává pomocí cévního systému do nejužších cévek na končetinách, které zásobují periferní nervy. Tyto látky začnou poškozovat periferní nervy a vzniká neuropatie.

PŘÍZNAKY

Nemocný může pociťovat slabost, třes končetin, palčivou bolest rukou nebo nohou, poruchy citlivosti. Mohou se dostavit poruchy rovnováhy, nešikovnost v končetinách, obtížné sbírání drobných předmětů. Problémem může být zavázat si tkaničky, zapnout knoflík. Obtížná může být i chůze, zakopávání apod. Tyto problémy se mohou vyskytnout již v průběhu léčby, ale i s časovým odstupem.

Obr. 1
Cévní systém dlaně

JAK JE MOŽNÉ OVLIVNIT PROJEVY NEUROTOXICITY?

- ① Před zahájením léčby pečlivě informujte lékaře o svých přidružených nemocech, obzvláště o diabetu, poruchách štítné žlázy, ale i zvýšené konzumaci alkoholu.
- ② Pokud se u Vás projeví některý z výše uvedených příznaků, nezapomeňte při nejbližší kontrole informovat svého onkologa.
- ③ Vzhledem ke zvýšenému riziku pádu dbejte i doma na vhodnou obuv či adekvátní osvětlení. Z lůžka se zvedejte pomalu.
- ④ S poruchou jemné motoriky, tedy schopností vykonávat drobné pohyby, souvisí i větší riziko zranění či zhoršená soběstačnost při běžných činnostech. Zvýšenou pozornost proto věnujte práci s ostrými předměty, neváhejte požádat o pomoc rodinu či přátele.

Pokud Vám lékař doporučí prevenci kompresivní metodou, postupujte takto:

KOMPRESIVNÍ PREVENCE

Pomocí kompresivních pomůcek (kompresivní podkolenky a rukavice), zamezíme přísunu léku k nervu a tím zabráníme jeho poškození.

POSTUP PŘI KOMPRESIVNÍ PREVENCI

Kompresivní podkolenky a rukavice si nasadíte čtvrt hodiny před aplikací chemoterapie. Budete je mít na sobě po celou dobu aplikace a hodinu a půl po aplikaci.

V případě, že se účastníte studie na prevenci neuropatie, postupujte dle pokynů ošetřujícího lékaře. Komprese končetin nesmí být nepříjemná a nesmíte při ní pociťovat mravenčení. Vše konzultujte se sestrou.

POMŮCKY PRO KOMPRESIVNÍ PREVENCI

Nitrilové či latexové rukavice (dle snášenlivosti materiálu) o číslo menší než je velikost Vaší ruky a kompresivní podkolenky s kompresí 20–30 mm Hg zakoupíte v lékárně, v prodejnách se zdravotnickými pomůckami nebo přes internet.

Na jedno sezení potřebujete 2 páry rukavic. Pokud by se Vám potila ruka, můžete si přiklopit slabé látkové rukavice určené pro tento účel.

Obr. 2
Kompresivní podkolenky

Obr. 3
Latexové rukavice

Informační a edukační centrum MOÚ

Autor: Eva Vykoukalová,
Mgr. Tatiana Ciprová

CH2/2024/1

Masarykův onkologický ústav
Žlutý kopec 7, 656 53 Brno

☎ 543 131 111
🌐 www.mou.cz